

Összefoglaló - Koordinatív Bizottság ülés (2022.07. 01)

Társadalmi-gazdasági folyamatok monitorozása:

Monitoring elemző csoport létrehozása – A Balaton Fejlesztési Tanács számára nem állt rendelkezésre elegendő információ a térségről,¹ így monitoring elemző csoportot volt szükséges létrehozni, akik a teljes régióval foglalkoznak. Az előadás során elhangzik egy magyar vonatkozás az integrált monitoring rendszerrel kapcsolatban, amely dr. Csalagovits István nevéhez fűződik, az előadó megemlítette a tó modellek.

Módszertan – Integrált monitoring vizsgálatokkal (társadalmi gazdasági folyamatok figyelembevételével) folynak a mérések, az adatfeldolgozások és a döntéshozók tájékoztatása. Vannak olyan eredmények, amelyek azonnali beavatkozást igényelnek, és olyan eredmények, amelyek hosszútávú célokhoz járulnak hozzá.

A Balaton vizét jellemző problémakörök különböző korszakokban – A 90-es években a halpusztulás, a 2000-es években az alacsony vízállás, a közelmúltban pedig az algásodás problémája jellemezte a Balatont. Ezen problémák mindegyike kormányzati és intézményi beavatkozásokat egyaránt igényelnek.

A Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség fő feladata – Közé tartozik a társadalmi és gazdasági mérések végzése, területi tervezés, monitoring feladatok elvégzése, döntéshozói javaslattétel, valamint az eredmények publikálása, nem csupán a tudományos élet számára. A mérések általában településekre, kistérségekre és megyékre készülnek országos összehasonlítás céljából.

A mérések típusai – Két típusra lehet osztani, vannak a vélemény típusú indikátorok, amelyeknél szükséges megkérdezni az embereket, valamint a tény típusú indikátorok, amelyeket objektív módon mérhető adatok alkotnak. A vélemény típusú mérések mindig érdekesebbek, mert ezek mögött valós emberek vannak, ezekkel lehet a trendek mögé látni. A BFT összesen **136 db indikátor** mentén végzi a méréseket. A kiválasztott indikátorok mentén a települések összehasonlíthatók egymással.

Indikátorok:

- forrástérkép
- demográfiai vizsgálatok (pl.: zártkerti ingatlanok helyzetének vizsgálata jelenleg is folyik)
- vándorlási, öregedési index mérése
- külföldi-belföldi vendégarány mérése
- fejlesztési adatbázis készítése (hol, milyen fejlesztések zajlanak, ezek általában nem nyilvános adatok, nehéz őket feltárni)
- épített új lakóingatlanok mérése (ingatlan árak, befektetési ingatlanok száma)
- covid hatás mérése

¹ A KSH mindössze 4 adatot szolgáltatott, külföldi, illetve belföldi vendégéjszakák és vendégszámok témában.

- fejlesztési monitoring mérése – 2014-2020 programozási időszakban a Balaton és térsége az országos átlag felett részesült a fejlesztési forrásokból, érdekes adat, hogy hol, melyik települése volt a legaktívabb pályázó, és melyek voltak a kevésbé aktív települések.

Megoldásra váró kérdések:

A Balaton és térsége vizsgálata kapcsán a parti sávnak különösen nagy jelentősége van. A partvédelem nagyon fontos, mert az egész területre kihatással van.

1) Parti sáv problémakörei:

- csapadéktöbblet
- csapadékhiány
- vízszint megemelése
- nádasok védelme
- vízparti fejlesztések, partmenti építkezések

A parti sáv kérdéskörén túl a

2) Balaton vízpótlása egy másik (régi-új) problémakör, ami megoldásra vár

3) Tó modell tovább fejlesztése (OMSZ-szel közösen, vízminőség előrejelzés rendszer)

Az együttműködés relevanciája – A partnerek egymás adatait felhasználva tudnak előre haladni, ezért nagyon fontos az együttműködés a különböző szakmai szervezetek között. Az átfogó környezeti megfigyelő rendszer KEHOP forrásból közös együttműködésben (OMSZ, VIZIG, BLKI) működik. Az együttműködés és az üzemeltetés tekintetében is fontos lenne, hogy egy felelős szervezete legyen a Balaton vízügyének, és egy valaki foglalkozzon a mennyiséggel és a minőséggel.

2014-2020 több a Balaton vízminőségével foglalkozó projekt valósult meg, most ezek megszűnnek, helyettük nagy projektek lesznek, a Dunára, Tiszára már vannak tervek, a Balatonra még nincs.

Az adatközpont:

Az adatközpont létrehozása – Az érintettek beazonosítása, interjúk elkészítése, intézmények feltérképezése már lezajlott. Ezen felül az adatok rendszerezése, tehát adatkatalógus létrehozása, valamint a metaadat struktúra létrehozása, illetve elemzései demo dashboardok bemutatása azok a tevékenységek és mérföldkövek, amelyek szükségesek az adatközpont létrehozásához.

Adatminőség és adatkezelés – Kiemelendő, hogy az adatokat nem elég bevinni, azokat jellemzőkkel kell felruházni így mindenki ugyanabban a minőségben látja az adott adatot. A KSH hulladékgazdálkodási adatait feltöltötték a rendszerbe, megtörtént a vizualizáció, amin egy indokolatlan kiugrás látszik, amely feltételezhetően a Hivatal módszertani váltásából származik. Az egységes adatkezelési

módszer fontos, mivel a fragmentált adatkezelési metódus anomáliákat mutathat az eredményekben.

A BalatonMonitoring finanszírozása – A KEHOP Irányító Hatóság tájékoztatása szerint a BalatonMonitoring fejlesztések KEHOP+ forrásból kevésbé finanszírozhatók. Az Edutus Egyetem pályázatot adott be az Adatközpont létrehozására a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatalhoz, „stratégiai k+f műhelyek” felhívására, amely jelenleg szakmai vélemény iránti kérelem elbírálására vár. A még hátralévő fejlesztéseket könnyebben lehetne megvalósítani KEHOP forrásból, illetve a rendelkezésre álló idő nagyon rövid, így a még KEHOP forrásból megvalósítható lehetőségek megvalósításának előre sorolása indokolt. Az ebben érintett résztvevők következő találkozója szervezés alatt.

KEHOP_Plusz-ból megvalósítható fejlesztések:

- 1) havária helyzetek kezelésére szolgáló úszódrón és motorcsónak fejlesztés a Pannon Egyetemmel
- 2) Lóczy Lajos Program zarándokút infrastruktúra fejlesztés
- 3) Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság javaslatára Sió-csatorna vízrendszerének fejlesztése
- 4) Vizimentők Magyarországi Szakszolgálata és az Önkéntes Tűzoltók részvételével sürgősségi mentőhajó és AirBoat beszerzése

A zarándokút vonatkozásában a megvalósítási lehetőségeket alaposan fel kell térképezni, mivel a KEHOP Natura bemutatás rendkívül le van szabályozva, korlátozott lehetőségeket biztosít.

A 2020-21 turisztikai adatsorok vonatkozásában azokat óvatosan kell kezelni, mivel ezek a covid időszak adatai, amelyek félrevezethető adatok lehetnek.

A következő Koordinatív Bizottsági ülés **2022.09.23-án 10:30-tól Keszthelyen a Kis-Balaton Látogatóközpontban** kerül megrendezésre egy szezonértékeléssel egybekötve.